

Zien gebiedsteams jonge kind over het hoofd?

Voortaan regelen gemeenten zelf grotendeels de ondersteuning voor kinderen en jongeren. Een uitzondering daargelaten, betekent dit dat de stekker wordt gehaald uit vroeghulp, vroegsignaleren en preventie. Jammer, want juist vroege interventie voorkomt latere en duurdere zorg. Twee voorbeelden uit de gemeente Nijkerk maken de voordelen voor ouders en kinderen duidelijk.

Gea Horsman en Jitty Runia

In 2012 is in Nijkerk de eerste Plusgroep voor kinderen van 0-4 jaar van start gegaan. Het is een samenwerking tussen Amerpoort (gehandicaptenzorg) en de reguliere kinderopvang (Prokino). Het gaat om een vorm van passende voorschool of passende kinderopvang.

Gespecialiseerde kinderopvang

Met als onderlegger de visie op 0-4 jarigen – dicht bij huis, binnen een reguliere setting en zo gewoon mogelijk – is gestart met het behandelen van een groepje kinderen binnen een reguliere opvanggroep. Deze kinderen hebben een ontwikkelingsachterstand, een verstandelijke beperking, een syndroom, een stofwisselingsziekte of een lichamelijke beperking. Uiteraard komen ook combinaties hiervan voor. Op basis van een CIZ-indicatie Behandeling Groep GRP konden zij voor gemiddeld zes dagdelen in de week worden geplaatst in de

Plusgroep. De pedagogisch medewerkers zijn gekwalificeerd om medicatie en sondevoeding toe te dienen en kunnen werken in de systemen van de zorgorganisatie (Plancare). Een gedragsdeskundige, een logopediste en een fysiotherapeute werden aan de groep toegevoegd.

Kortom, met kennis en expertise van de doelgroep wordt op een kwalitatief hoog niveau gespecialiseerde kinderopvang gerealiseerd. De inhoudelijke verantwoordelijkheid ligt bij de zorgorganisatie (Amerpoort). Gewoon door het te doen, ontstond een prachtig concept, waarbij kinderen met een beperking binnen hun eigen woonplaats de zorg ontvangen die ze nodig hebben. Mooi aspect van dit concept is het laagdrempelige karakter. Ouders brengen hun kinderen ‘gewoon’ naar de kinderopvang en het kind verblijft dagelijks tussen leeftijdsgenootjes en hoeft niet het busje

Foto: Michiel Wijnbergh

in en de stad uit. De financiële afhandeling gebeurt volgens de constructie van Hoofdaannemer en Onderaannemer.

Praktische vroegdiagnostiek

In 2014 is daarnaast de diagnostiek- en observatiegroep Domino gestart, eveneens een gezamenlijk initiatief van Prokino en Amerpoort; ook jeugdzorgorganisatie Youké participeert. Aanleiding was dat ouders soms aangeven dat hun kind zich anders ontwikkelt dan leeftijdsgenootjes. Maar wat is passende hulp en waar vind je die?

In deze groep worden kinderen drie tot vier maanden spelenderwijs geobserveerd en gevolgd in hun ontwikkeling. Binnen een kinderopvanggroep worden, naast de reguliere opvangplaatsingen, vier kinderen twee dagdelen per week geobserveerd. Op die dagdelen is een pedagogisch medewerker aanwezig, bijgestaan door een

gedragskundige. Verder kan men een beroep doen op paramedici vanuit het eigen lokale netwerk.

Aan het eind van het traject hebben ouders voldoende beeld van het gedrag, leerbaarheid, contactmogelijkheden en ontwikkeling op diverse gebieden van hun kind. Zij kunnen daardoor zelfstandig meer passende begeleiding geven en weten wat hun kind op termijn nodig heeft. Uit reacties blijkt dat zowel ouders, kinderen als gemeenten enthousiast zijn over deze wijze van vroegdiagnostiek. Prettig is dat alles onder één dak zit en dat de handelingsgerichte diagnostiek zwaardere zorg voorkomt.

Meer weten?

Op de site www.Alert4You.nl staat meer informatie over passende kinderopvang. Hier zijn ook allerlei samenwerkingsprojecten te vinden. Op de site van www.pedagogischpact.nl vindt u informatie over de toekomstige pedagogische omgeving van het jonge kind.

Uitzondering

Inmiddels is het 2015. Deze twee voorbeelden laten zien dat specialistische zorg voor een kwetsbare doelgroep binnen een reguliere setting mogelijk is. De wethouder en beleidsmedewerkers van de gemeente Nijkerk zien dit ook. Gelukkig wel. Daarom heeft de gemeente besloten geld te reserveren voor datgene wat binnen de Plusgroep en Domino gebeurt.

Gelukkig zijn er meer gemeenten die, net als Nijkerk, investeren in vroeghulp, signaleren en preventie. Het merendeel doet dit vooralsnog niet, onder meer omdat deze jonge kinderen niet zichtbaar genoeg zijn en geen problemen in de wijk veroorzaken. Daar komt bij dat het niet mogelijk is om harde cijfers te geven over wat een gemeente bespaart als op jonge leeftijd gericht wordt geïntervenieerd. Een veel gehoord argument om hier niet in te investeren is dat men vindt dat het reguliere circuit dit maar moet oplossen, bijvoorbeeld door versterking van het pedagogisch klimaat.

Wanneer gericht vroeghulp ontbreekt buigen veelal de wijk- of gebiedsteams zich over de jonge kinderen waar iets mee aan de hand is. Deze teams bieden veelal ondersteuning voor iedereen van 0 tot 100 jaar. Specifieke kennis in het team over jonge kinderen met bijvoorbeeld een ontwikkelingsachterstand, een gedragsprobleem of een stofwisselingsziekte is hierdoor vaak ondervertegenwoordigd. Alleen jonge kinderen die zichtbaar ernstig verstandelijk of lichamelijk beperkt zijn, zullen toegang krijgen tot de Wet Langdurige Zorg.

Alle overige kinderen waar iets mee aan de hand is, zullen in een versterkt opvoedkundig klimaat terecht moeten komen. Maar hoe moet het nu met een kind van twee jaar dat dagelijks zijn tandjes zet in alles en iedereen die voorbijkomt? Of dat kindje van drie dat nog geen enkel woordje kan zeggen en dat iets jongere leeftijdgenootje dat alleen maar kan tollen met speelgoed en geen enkel oogcontact maakt?

Oproep

Adequate hulp en begeleiding voor de 0-4 jarigen waar iets mee aan de hand is, kan niet alleen worden overgelaten aan gebiedsteams. Deze doelgroep vereist een goed systeem met specialistische peutergroepen, ambulante ondersteuning van kinderen op kinderopvang en basisscholen, plusgroepen, ambulante procesdiagnostiek en diagnostiek- en observatiegroepen. Laten we er gezamenlijk voor zorgdragen dat jonge kinderen de zorg, behandeling en begeleiding ontvangen die zij nodig hebben. Onze oproep aan gemeenten is dan ook: benut deze kennis en investeer in passende, specialistische kinderopvang met een fantastisch opvoedkundig klimaat voor het jonge kind. De kennis en expertise is er!

auteursinformatie

Gea Horsman is clustermanager bij Amerpoort en Jitty Runia (jrunia@youkejeugd.nl) is accounthouder bij Youké. Amerpoort heeft diverse initiatieven in de provincie Utrecht betreffende passende opvang en observatiediagnostiek in de gehandicaptenzorg. Youké is gespecialiseerd in jeugdzorg aan het jonge kind en heeft, met diverse samenwerkingspartners, observatiediagnostiek op zeven plekken in de provincie Utrecht.